

Feel Facts

26 oktober 2023

Feel Facts

In de USA loopt al decennia lang een komische tv-show, Saturday Night Live. Het is een instituut, hoewel de humor naar Europese normen vaak wat voorspelbaar is. De scherpste stukken zijn die over maatschappelijke en politieke actualiteit. Zo doen ze parodieën op de talkshows op Fox News, de pro-Trump zender. In één van die sketches kwam de presentator met 'feel facts'. "They are not technically facts, but they feel true". Ook de energietransitie heeft last van feel facts, je leest ze elke dag in lezersbrieven en sociale media.

Iets anders waar de energietransitie onder lijdt, is selectieve verontwaardiging. Hier zijn zoveel voorbeelden van dat het moeilijk kiezen is...

Zo worden elektrische voertuigen weggezet als onethisch, omdat in veel batterijen kobalt verwerkt zit, en dat komt inderdaad deels uit dubieuze bronnen, soms zelf geassocieerd met slaven- en kinderarbeid. Onethische arbeidsomstandigheden zijn natuurlijk uit den boze, maar het punt is dat kobalt ook gebruikt wordt in het raffinageproces van aardolie. Wie dus EVs wil afserven op hun kobaltgebruik, toont een bijzonder staaltje van selectieve verontwaardiging als die persoon in kwestie een diesel- of benzinewagen gebruikt... Het leuke aan die batterijen is trouwens dat ze steeds beter gerecycleerd worden, probeer dat maar eens te doen met verbruikte diesel.

Selectieve verontwaardiging deel 2. "Al die zonnepanelen zullen een nieuwe afvalberg creëren eens ze onvermijdelijk afgedankt moeten worden". (je kunt dit voorbeeld ook vaak terugvinden met windturbinebladen als onderwerp). Het is echter zo dat het meest extreme scenario voor PV-afval in 2050 uitkomt op 0,0035% van de totale hoeveelheid afvalassen van kolencentrales[1].

Ja, hernieuwbare energie vergt een hele hoop materialen. Onze sector gaat daar ook steeds zorgzamer mee om, zo getuigt het feit dat we al recyclage-systemen voor zonnepanelen (PV Cycle) en batterijen (via BEBAT) hebben opgezet. Onze sector is zich hiervan dus duidelijk bewust, en anticipeert op de problemen. De fossiele industrie daarentegen vervuilt gigantisch veel meer, en geraakt daar ook vaak nog mee weg, zonder verantwoordelijkheid te moeten nemen.

Selectieve verontwaardiging deel 3. Ondertussen worden rapport na rapport gepubliceerd door allerlei rekenkamers en internationale organisaties over de ondersteuning die de fossiele industrie krijgt vanuit de overheden. In België vloeit volgens een minimalistische berekening zo'n 14 miljard euro aan subsidies naar fossiele brandstoffen. Bij een maximale berekening loopt dit op tot zeker 19,7 miljard euro[2]. Hoe selectief is dan de verontwaardiging tegen de ondersteuning die hernieuwbare energie krijgt, om het feit te compenseren dat fossiele energie goedkoper is omdat de externe (milieu)kosten zoals

luchtvervuiling, geluidspollutie en klimaatschade niet aan de klant doorgerekend worden?

Stel je voor welke impuls we de energietransitie zouden geven als we die subsidies voor fossiele energie op een structurele wijze zouden kunnen aanwenden voor energetische renovaties, of voor een taks shift ten voordele van een ontvette elektriciteitsfactuur en zo warmtepompen stimuleren!

Ondertussen brengt de federale regering een taks shift in stelling die effect zal hebben vanaf... 2027

[1] Studie gepubliceerd in Nature Physics, geciteerd in Forbes Magazine op 12 oktober.

[2] De Standaard, 14 oktober.